

Κοινή Αγροτική Πολιτική 2014-2020 - Άμεσες Πληρωμές

Νίκος Δούκας

Λειτουργός Αγροτικών Πληρωμών
στον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών

Τα Καθεστώτα που προβλέπει η νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) για τις Άμεσες Πληρωμές και αφορούν την Κύπρο είναι: Α. Καθεστώς Βασικής Ενίσχυσης, Β. Ενίσχυση για Γεωργικές Πρακτικές Επωφελείς για το Κλίμα και το Περιβάλλον (ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ/GREENING), Γ. Ενίσχυση για Περιοχές με Φυσικούς Περιορισμούς (προαιρετικής εφαρμογής για το Κράτος), Δ. Ενίσχυση για Γεωργούς Νεαρής Ηλικίας, Ε. Προαιρετική Συνδεδεμένη Στήριξη (προαιρετικής εφαρμογής για το Κράτος), και ΣΤ. Καθεστώς Μικροκαλλιεργητών.

Σύμφωνα με την αρχική Πρόταση της Επιτροπής, η οποία σημειώνεται ότι δυνατόν να τροποποιηθεί μέχρι την οριστικοποίησή της στο Συμβούλιο και στο Κοινοβούλιο, δεν χορηγείται καμία άμεση ενίσχυση σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών ή νομικών προσώπων για τα οποία ισχύει κάποιο από τα ακόλουθα:

- ✓ Το ετήσιο ποσό των άμεσων ενισχύσεων είναι μικρότερο από το 5% των εσόδων από μη γεωργικές δραστηριότητες κατά το πλέον πρόσφατο οικονομικό έτος. Εξαιρούνται οι γεωργοί που έλαβαν λιγότερα από €5.000 ως άμεσες ενισχύσεις το προηγούμενο έτος.
- ✓ Οι γεωργικές τους εκτάσεις είναι, κυρίως, εκτάσεις διατηρούμενες σε κατάσταση κατάλληλη για βοσκή ή καλλιέργεια και στις εκτάσεις αυτές δεν ασκούν την ελάχιστη δραστηριότητα που έχει θεσπιστεί από το Κράτος Μέλος.
- ✓ Το συνολικό ποσό των άμεσων ενισχύσεων που ζητείται ή πρόκειται να καταβληθεί πριν από τις μειώσεις και τους αποκλεισμούς για ένα δεδομένο ημερολογιακό έτος δεν υπερβαίνει ένα συγκεκριμένο ποσό που θα καθοριστεί σε κατοπινό στάδιο (ελάχιστες προϋποθέσεις).
- ✓ Όταν η επιλέξιμη έκταση της εκμετάλλευσης για την οποία ζητούνται ή πρόκειται να καταβληθούν άμεσες ενισχύσεις πριν από τις μειώσεις και τους αποκλεισμούς δεν υπερβαίνει μια συγκεκριμένη έκταση που θα καθοριστεί σε κατοπινό στάδιο (ελάχιστες προϋποθέσεις). Δεν ισχύει σε περίπτωση συνδεδεμένης στήριξης για τα ζώα.

Το **Καθεστώς Βασικής Ενίσχυσης**, αντικαθιστά το Καθεστώς Ενιαίας Στρεμματικής Ενίσχυσης. Το Καθεστώς Βασικής Ενίσχυσης αποτελεί την κύρια ενίσχυση που θα λαμβάνουν οι γεωργοί, με βάση τα δικαιώματα ενίσχυσης που θα χορηγούνται μετά από αίτηση χορήγησης δικαιωμάτων των γεωργών. Τα δικαιώματα ενίσχυσης θα χορηγούνται, σε εθνικό επίπεδο, σε όλους τους αγρότες, με βάση τα επιλέξιμα εκτάριά τους κατά τον πρώτο χρόνο εφαρμογής. Ένα (1) δικαίωμα θα ισούται με ένα (1) επιλέξιμο δεκάριο. Η ενίσχυση θα δίνεται κατόπιν ενεργοποίησης των δικαιωμάτων που απέκτησαν με βάση τα επιλέξιμα εκτάριά τους. Δικαιούχοι για χορήγηση δικαιωμάτων ενίσχυσης κατά το 2014 θεωρούνται τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που:

- 1) Είναι «ενεργοί γεωργοί», δηλαδή να έχουν λάβει:
  - α) λιγότερα από €5.000 ως άμεσες ενισχύσεις το προηγούμενο έτος, ή
  - β) περισσότερα από €5.000 και το ποσό αυτό να αντιστοιχεί σε ποσοστό μεγαλύτερο από 5% των εσόδων από μη γεωργικές δραστηριότητες κατά το πλέον πρόσφατο οικονομικό έτος.
- 2) Υπέβαλαν ενιαία αίτηση στρεμματικής ενίσχυσης το 2011 (SAPS). Εξαιρούνται οι γεωργοί, οι οποίοι δεν υπέβαλαν την εν λόγω αίτηση γιατί διέθεταν μόνο γεωργική γη, η οποία στις 30 Ιουνίου 2003 (περίοδος αναφοράς) δεν ήταν σε καλές γεωργικές συνθήκες.
- 3) Θα έχουν υποβάλει αίτηση χορήγησης δικαιωμάτων ενίσχυσης στο πλαίσιο του Καθεστώτος Βασικής Ενίσχυσης έως τις 15 Μαΐου 2014.

Αιτητές που δεν πληρούν το σημείο 2 και νοουμένου ότι, είναι ενεργοί γεωργοί, μπορούν να λάβουν δικαιώματα ενίσχυσης μέσω της διαδικασίας μεταβίβασης του δικαιώματος λήψης δικαιωμάτων ενίσχυσης από αιτητή που πληροί τις προϋποθέσεις των σημείων 1, 2 και 3. Το Κράτος Μέλος θεσπίζει εθνικό απόθεμα μέσω του οποίου χορηγούνται δικαιώματα ενίσχυσης, κατά προτεραιότητα, σε γεωργούς νεαρής ηλικίας που αρχίζουν τη γεωργική τους δραστηριότητα ή και σε άλλους βάσει αντικειμενικών κριτηρίων.

Πράσινη Ενίσχυση (Greening)

Πρόσθετη ετήσια ενίσχυση στους γεωργούς, οι οποίοι δικαιούνται ενίσχυση στο πλαίσιο του Καθεστώτος Βασικής Ενίσχυσης και εφαρμόζουν τις ακόλουθες γεωργικές πρακτικές, που είναι «επωφελείς» προς το κλίμα και το περιβάλλον και οι οποίες είναι κατά περίπτωση: α) ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ: Οι αιτητές των οποίων το σύνολο της αρόσιμης γης της εκμετάλλευσής τους καλύπτει περισσότερο από τρία εκτάρια (30 δεκάρια) και δεν χρησιμοποιείται εξ' ολοκλήρου για παραγωγή χορτονομών (σπαρμένων ή αυτοφυών), δεν είναι εξ' ολοκλήρου ακαλλιέργητη ή δεν έχει καλλιεργηθεί εξ' ολοκλήρου με καλλιέργειες κάτω από το νερό για σημαντικό τμήμα του έτους, οφείλουν να έχουν, τουλάχιστον, τρεις διαφορετικές καλλιέργειες στην αρόσιμή τους γη. Η κύρια καλλιέργεια δεν θα πρέπει να ξεπερνά το 70% της αρόσιμης γης και οι άλλες δύο δεν θα πρέπει να καλύπτουν λιγότερο από το 5% η κάθε μία. β) ΜΟΝΙΜΟΙ ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ: Οι αιτητές με βοσκότοπους θα πρέπει να διατηρούν τους υφιστάμενους μόνιμους βοσκοτόπους στην εκμετάλλευσή τους. Επιτρέπεται η μετατροπή (μείωση ή αύξηση) πέντε τοις εκατό (5%) κατ' ανώτατο όριο των εκτάσεων τους εντός μόνιμων βοσκοτόπων, με έτος αναφοράς το 2014. γ) ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΕΣΤΙΑΣΗ: Όλοι οι αιτητές μεριμνούν ώστε, τουλάχιστον, το 7% των επιλέξιμων εκταρίων τους, εξαιρουμένων εκτάσεων εντός μόνιμων βοσκοτόπων, να είναι περιοχή οικολογικής εστίασης. Οι περιοχές οικολογικής εστίασης δύναται να είναι ακαλλιέργητες εκτάσεις, αναβαθμίδες, χαρακτηριστικά του τοπίου, ζώνες ανάσχεσης και αναδασωμένες περιοχές.

Φυσικοί περιορισμοί

Πρόσθετη ετήσια ενίσχυση που δίνεται σε γεωργούς που δικαιούνται ενίσχυση στα πλαίσια του Καθεστώτος Βασικής Ενίσχυσης και των οποίων οι εκμεταλλεύσεις βρίσκονται ολικά ή μερικά σε περιοχές με φυσικούς περιορισμούς, όπως αυτές, ορίζονται από τα Κράτη Μέλη. Εναπόκειται στο Κράτος Μέλος να αποφασίσει τη χορήγηση αυτής της ενίσχυσης.

Γεωργοί νεαρής ηλικίας

Είναι μια πρόσθετη ετήσια ενίσχυση που χορηγείται σε γεωργούς νεαρής ηλικίας, που δικαιούνται ενίσχυση στο πλαίσιο του Καθεστώτος Βασικής Ενίσχυσης. Συγκεκριμένα, αφορά γεωργούς που δημιουργούν για πρώτη φορά γεωργική εκμετάλλευση ως επικεφαλής της εκμετάλλευσής ή οι οποίοι έχουν ήδη εγκατασταθεί κατά τη διάρκεια των πέντε ετών που προηγούνται της πρώτης υποβολής της αίτησης και είναι κάτω από 40 χρονών κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης. Η ενίσχυση χορηγείται για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα 5 έτη. Η περίοδος μειώνεται κατά τον αριθμό των ετών που μεσολαβούν μεταξύ της εγκατάστασης και της πρώτης υποβολής της αίτησης.

Συνδεδεμένη στήριξη

Πρόσθετη ετήσια ενίσχυση στους γεωργούς που η γεωργική τους δραστηριότητα εμπίπτει σε συγκεκριμένους τομείς (π.χ. αιγοπρόβατα, σιτηρά, ελαιόλαδο κλπ.). Εναπόκειται στο Κράτος Μέλος να αποφασίσει τη χορήγηση αυτής της ενίσχυσης.

Μικροκαλλιεργητές

Οι γεωργοί που κατέχουν δικαιώματα ενίσχυσης που χορηγούνται το 2014 και τηρούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις, μπορούν να επιλέξουν τη συμμετοχή τους σε ένα απλουστευμένο Καθεστώς, το Καθεστώς Μικροκαλλιεργητών. Με τη συμμετοχή τους σε αυτό: α) Απαλλάσσονται από την εφαρμογή των υποχρεώσεων της πράσινης ενίσχυσης, και β) εξαιρούνται από όλες τις λοιπές άμεσες ενισχύσεις. Οι γεωργοί που θα επιλέξουν να συμμετάσχουν στο Καθεστώς αυτό θα λαμβάνουν ένα σταθερό ποσό, ετησίως, το οποίο θα καθοριστεί σε μεταγενέστερο στάδιο. Οι γεωργοί που δεν θα έχουν υποβάλει αίτηση για το Καθεστώς μικροκαλλιεργητών έως μια συγκεκριμένη ημερομηνία, που θα καθοριστεί σε μεταγενέστερο στάδιο ή οι οποίοι αποφασίζουν να αποσυρθούν από αυτό μετά την ημερομηνία αυτή, δεν θα έχουν πλέον δικαίωμα συμμετοχής στο εν λόγω Καθεστώς.